

Základní umělecká škola, Ostrava - Moravská Ostrava, Sokolská třída 15, příspěvková organizace	
Minimální preventivní program	
Č. j.:	ZUŠ-Sok/79/2025
Vypracoval:	PhDr. Jaromír Zubíček, ArtD., ředitel školy
Schválil:	PhDr. Jaromír Zubíček, ArtD., ředitel školy
Pedagogická rada projednala dne:	10.2.2025
Směrnice nabývá platnosti ode dne:	10.2.2025
Směrnice nabývá účinnosti ode dne:	10.2.2025

Obecné ustanovení

Základní umělecká škola, Ostrava-Moravská Ostrava, Sokolská třída 15, příspěvková organizace vydává tento minimální preventivní program, jako základní nástroj prevence sociálně patologických jevů. Pro školu je závazný a podléhá kontrole České školní inspekce. Řídí se metodickým doporučením MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č.j. 21291/2010-28.

Do oblasti prevence sociálně patologických jevů zahrnujeme veškeré společensky nežádoucí činnosti mající negativní vliv na rozvoj osobnosti a zdraví žáka, ale i jeho okolí.

Konkrétní problémové oblasti:

- drogové závislosti, alkoholismus, kouření;
- šikana, agresivní a násilnické chování;
- záškoláctví;
- kriminalita, delikvence, vandalismus;
- rasismus a xenofobie;
- gamblerství;
- syndrom týraných a zneužívaných dětí;
- sekty a sociálně patologická náboženská hnutí;
- kyberšikana a další rizikové formy komunikace prostřednictvím multimedii.

Cíle prevence rizikového chování:

- rozpoznání jednotlivých sociálně patologických jevů;
- eliminace nevhodného chování žáků;
- vytipování rizikových jedinců a skupin;

- soustavné sledování individuálních potřeb žáků školy;
- posilování zodpovědnosti žáků za jejich rozhodnutí;
- spolupráce mezi učiteli a vedením školy při udržování zdravého klimatu školy;
- vytváření otevřeného partnerství s rodiči a veřejností;
- vytváření kladného prostředí a předkládání pozitivních vzorů chování;
- podpora vytváření pozitivního hodnotového žebříčku;
- podpora školní úspěšnosti žáků;
- všestranný rozvoj osobnosti žáků a podpora samostatných tvořivých činností;
- zvyšování informovanosti učitelů v dané problematice;
- spolupráce s institucemi (Pedagogicko-psychologická poradna Ostrava-Zábřeh, Magistrát města Ostravy - odbor sociálních věcí a zdravotnictví; Městská policie Ostrava, Policie ČR, apod.);
- využitím uměleckého zaměření školy, nabízet přímý a účinný nástroj k prevenci sociálně patologických jevů.

Cílové skupiny:

- žáci všech oborů – preventivní působení v rámci výchovně vzdělávacího procesu;
- pedagogičtí pracovníci – informovanost, aplikace vhodných metod, spolupráce s vedením školy;
- rodiče – spolupráce při řešení problémů, informování rodičů o aktivitách školy;
- partneři – Pedagogicko-psychologická poradna Ostrava-Zábřeh, Magistrát města Ostravy - odbor sociálních věcí a zdravotnictví; Městská policie Ostrava, Policie ČR, lékaři – spolupráce při řešení problémů;
- vzájemné poskytování informací.

Řešení problémových situací:

Při podezření či zjištění nežádoucího jednání bude s ohledem na okolnosti postupováno následovně:

- pohovor s žákem, zjištění konkrétních skutečností, popř. zabavení nalezených předmětů;
- informování zákonných zástupců;
- v případě přetrvávajících problémů doporučení kontaktu s odborníky;
- při nezájmu zákonných zástupců uvědomění sociálního odboru;
- protizákonné jednání bude oznámeno Policii České republiky.

Postihy:

- řešení domluvou lze uplatnit při ojedinělých prohřešcích nebo v situacích, které by mohly předcházet nežádoucímu chování s minimálním rizikem rozvoje tohoto jednání;
- podmíněčné vyloučení z výuky v případě, kdy se žák opakovaně nebo nepřijatelným způsobem proviní proti školnímu řádu nebo obecným společenským pravidlům (např. vulgární vyjadřování, ničení svěřeného majetku nebo majetku školy, intoleranci k jiným osobám nebo k výsledkům jejich úsilí apod.);
- vyloučení žáka ze školy v případě opakovaného hrubého porušování školního řádu nebo obecných společenských pravidel nebo porušení trestně právních předpisů ČR (např. ublížení na zdraví, konzumace alkoholu a jiných návykových látek, dealerství, rasistické projevy, těžká forma šikany apod.).

Šikana a její prevence:

Šikana je chování, vykazující tyto znaky:

- Je cílené vůči jedinci nebo skupině žáků (oběti);
- jeho záměrem je oběti ohrožit, ponížit či zastrašit;
- je obvykle opakované, často dlouhodobé;
- existuje jedinec či skupina, jímž přináší prospěch nebo uspokojení (agresori);
- oběť se neumí bránit a dlouhodobě trpí.

Šikanou nemusí být:

- Jednorázová rvačka;
- vyčlenění dítěte z kolektivu, pokud není motivováno snahou ublížit či pobavit se na jeho úkor.

Základní formy:

- Fyzická šikana – bití, vydírání, loupeže, poškozování věcí, sexuální násilí.
- Psychická šikana – nadávky, pomluvy, vyhrožování, zesměšňování.

Prevence šikany:

- snažit se vytvořit prostředí omezující vznik šikany (prevence);
- odhalovat počínající šikanu dříve, než se plně rozvine a vhodnými prostředky zamezit jejímu dalšímu trvání - každý případ vyžaduje specifické řešení;
- podporovat rozvíjení pozitivních vztahů mezi žáky a důvěry mezi žáky a pedagogy;
- vést žáky k sebedůvěře, přiměřenému sebevědomí a odpovědnosti za své jednání;
- jednat s dětmi jako s partnery, bez výjimky respektovat jejich práva;
- v kritických situacích dát jasně najevo, že toto chování nelze je tolerovat;
- nebýt lhostejný k projevům agresivity;
- informovat žáky a zákonné zástupce, na koho se obrátit při problémech.

Postup učitele při podezření na šikanu:

- konfrontovat svá pozorování s kolegy;
- bezodkladně oznámit svá zjištění vedení školy, konzultovat další postup. Dohodnout další vyšetřování - zda-li je povede učitel nebo jiná odborná osoba;
- provést šetření a záznam - vyslechnout více nezaujatých svědků, důležité věci si zapisovat, porovnávat, věnovat pozornost nesrovnalostem v časech a místech;
- zkontaktovat zákonného zástupce případné oběti, konzultovat výskyt nepřímých znaků šikany a vytvořit podmínky pro spolupráci;
- vyslechnout oběť - citlivě, zcela diskrétně, zaručit bezpečí a důvěrnosti informací. Vše zaznamenat. Tento pohovor musí provádět osoba, které oběť důvěřuje;
- vyslechnout agresory - překvapivě, mezi čtyřma očima, znemožnit domluvu výpovědí. Je-li pachatelů víc, soustředit se na rozpory ve výpovědích. Vytipovat nejslabší články, dovést k přiznání či k vzájemnému obviňování;
- iniciovat svolání pedagogické rady, případně výchovné komise (např. vedení školy, učitelé, psycholog z PPP) pro posouzení, zda se jedná o šikanu a jaký je její stupeň závažnosti, navržení dalšího postupu vůči obětem, agresorům i žákům. Potrestání

agresorů je individuální a závisí na věku, intenzitě šikany a na tom, zda se jednalo o první případ nebo recidivu;

- individuálně pozvat k jednání rodiče agresorů, seznámit se situací, sdělit jim navrhovaná opatření (zdůraznit možnost nápravy) a požádat je o spolupráci. Pokud odmítají, zvážit oznámení na OPD a Policii ČR. V otázce trestů nepřistupovat na kompromisy;
- informovat zákonné zástupce oběti, seznámit se situací, domluvit se na opatřeních a dalším monitorování.

Tento minimální preventivní program projednala pedagogická rada a ostatní zaměstnanci s ním byli seznámeni dne 10.2.2025.

Nabývá účinnosti dnem 10.2.2025.

V Ostravě 10.2.2025

PhDr. Jaromír Zubíček, ArtD.
ředitel školy